

Youth Participation in Combating Corruption in The Public Sector

Phannakorn Sonwa¹ and Khemika Thongruean²

¹Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Public Administration, Nakhon Phanom University, Thailand

²Faculty of Arts and Sciences, Nakhon Phanom University, Thailand

E-mail: phannakorn@vru.ac.th, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-6185-7598>

E-mail: Khemika-25@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-7452-5467>

Received 26/11/2024

Revised 20/12/2024

Accepted 20/01/2025

Abstract

Background and Aims: Academic articles on youth participation in combating corruption in the public sector are essential to support and strengthen the principles of good governance and transparency in public sector operations. In addition to issuing rules, regulations, or regulations for general operations, to encourage youth participation in combating corruption in the public sector to create efficiency in organizational management and the work of internal auditors, to make them aware of the dangers of corruption or misconduct in their agencies, guidelines for auditing and preventing corruption in the public sector have been developed as a tool for auditing and evaluating the efficiency of operations in government agencies. The focus is on controlling behaviors that may indicate opacity of government officials to help solve corruption problems from the beginning, which will help and be consistent with good governance. This article aims to present guidelines for youth participation in combating corruption in the public sector.

Methodology: This study is a study of documents and related research. The author analyzed and synthesized them with a presentation according to the study objectives.

Results: The approaches for youth participation in anti-corruption include (1) education and awareness, (2) empowerment and capacity building, (3) participation in decision-making, (4) support for active citizenship, and (5) utilization of technology.

Conclusion: The findings highlight five crucial strategies for involving young people in anti-corruption initiatives: raising awareness and educating them, empowering them with knowledge and resources, involving them in decision-making, promoting active citizenship, and utilizing technology. Together, these tactics promote accountability, openness, and significant youth participation in the fight against corruption.

Keywords: Youth; Corruption; Participation

การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ

พัฒนกร สอนไว และเขมิกา ทองเรือง

อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: บทความวิชาการเรื่องการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐมีความจำเป็นในการสนับสนุน เสริมสร้างหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส ในการปฏิบัติงานภาคราชการ โดยนอกจากดำเนินการในเรื่องของการออกกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใช้สำหรับการปฏิบัติงานโดยทั่วไปแล้ว เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารงานในองค์กรและการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ให้ตระหนักถึงภัยของการทุจริตหรือการประพฤติมิชอบในหน่วยงานของตน จึงได้ทำแนวทางการตรวจสอบและการป้องกันทุจริตภาครัฐขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบใช้ในการช่วย ประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรหน่วยงานของรัฐ โดยให้ความสำคัญในการควบคุมความพฤติกรรมที่อาจส่อไปในทางที่ไม่โปร่งใสของพนักงานเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อช่วยแก้ปัญหาการทุจริต ตั้งแต่ต้นซึ่งจะช่วยให้และสอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ

ระเบียบวิธีการศึกษา: การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์พร้อมการนำเสนอตามวัตถุประสงค์การศึกษา

ผลการศึกษา: แนวทางสำหรับการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริต ได้แก่ (1) การศึกษาและการตระหนักรู้ (2) การเสริมพลังและการสร้างศักยภาพ (3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (4) การสนับสนุนการเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น (5) การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

สรุปผล: ผลการศึกษานี้เน้นย้ำถึงกลยุทธ์สำคัญ 5 ประการในการดึงดูดเยาวชนให้เข้าร่วมโครงการต่อต้านการทุจริต ได้แก่ การสร้างความตระหนักและให้การศึกษาแก่เยาวชน การส่งเสริมความรู้และทรัพยากรแก่เยาวชน การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการตัดสินใจ การส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่ดี และการใช้เทคโนโลยี กลยุทธ์เหล่านี้ร่วมกันส่งเสริมความรับผิดชอบ ความเปิดกว้าง และการมีส่วนร่วมของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญในการต่อต้านการทุจริต

คำสำคัญ: เยาวชน; การทุจริต; การมีส่วนร่วม

บทนำ

การทุจริตเป็นการกระทำผิดกฎหมายโดยจงใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในลักษณะการฉ้อฉลหลอกลวง ปกปิด หรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการข่มขู่บังคับจากผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองหรือบริการ เพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินหรือค่าตอบแทน หรือ เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนตนหรือความได้เปรียบทางธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบายและการทับซ้อนกันในทางผลประโยชน์ด้วย (นิรชา บุญอภัย, 2561) จึงเป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจุบันทุกหน่วยงานทั่วโลก ต่างให้ความสำคัญกับการขจัดและการป้องกันการทุจริตมิให้เกิดขึ้นในองค์กรหรือให้ลดน้อยลงมากที่สุด เนื่องจากทุกภาคส่วนล้วนตระหนักถึงภัยร้ายแรง

ที่เกิดขึ้นจากการทุจริต การทุจริตเป็นความเสี่ยงประเภทหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนของหน่วยงานเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น และสามารถบ่อนทำลายองค์กรจนล้มละลายได้ ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนไม่อาจมองข้ามได้ ผู้ตรวจสอบภายในภาคราชการซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการช่วยป้องกันการทุจริตและช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานในองค์กร ควรให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมและสัญญาณการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินงานขององค์กร และหาทางป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรที่อาจทำการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2563) เกิดจากปัญหาด้านงบประมาณการทำให้บัญชี หรือการจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง เพราะมีช่องว่างการบริหารด้านการคลังการละเลยไม่ปฏิบัติหรือไม่ทำตามระเบียบฯ และอ้างว่าไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่มีการจัดทำ เกิดจากตัวบุคคลโดยผู้บริหารท้องถิ่นและพนักงานท้องถิ่นบางส่วนได้ใช้ตำแหน่งของตนแสวงหาประโยชน์ เช่น การเก็บรายได้แล้วไม่ส่งคลัง หรือมีการแก้ไขหลักฐานการเงิน การจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน เกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ซึ่งหมายถึงการขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือการใช้ช่องทางชี้แจงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการในการบริหารงาน เกิดการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม มีพนักงานท้องถิ่นที่บรรจุเข้ารับราชการโดยมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช. ขึ้นไปและผ่านการนิเทศงานมาน้อยหรือไม่มีความรู้เฉพาะด้านดีพอ เกิดจากช่องว่างของระเบียบและกฎหมายซึ่งเกิดจากช่องว่างกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ยังไม่มีความชัดเจนและมีความรัดกุมเพียงพอ เกิดจากการตรวจสอบและขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ นอกจากนี้ปัญหาส่วนหนึ่งของการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจหมายถึงความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งระหว่างนักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นกลุ่มผลประโยชน์และนักการเมืองระดับท้องถิ่นกับข้าราชการ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ยังมีความเข้มแข็งมากกว่าพลังในการตรวจสอบ นอกจากนี้ปัญหาส่วนหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งระหว่างนักการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นกลุ่มผลประโยชน์และนักการเมืองระดับท้องถิ่นกับข้าราชการ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ยังมีความเข้มแข็งมากกว่าพลังในการตรวจสอบของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม ดังนั้นสิ่งที่ต้องส่งเสริมก็คือ การทำให้ภาคประชาชนมีความเข้มแข็งเพื่อคานอำนาจอิทธิพลเพื่อเฝ้าระวังการทุจริตคอร์รัปชันได้ (กฤษฎากรณ์ ยุงทอง, 2555)

วัตถุประสงค์การศึกษา

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ

ความหมายของการทุจริต

การทุจริต หรือในภาษาอังกฤษ คอร์รัปชัน (Corruption) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Corruption เป็นคำที่รู้จักดี แต่การให้ความหมายหรือนิยามขอบข่ายของคำนี้มีหลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานและพื้นฐานทางด้านสังคม ตลอดจนศีลธรรมทางการเมืองหรือเศรษฐศาสตร์ความหมายของคำว่า การทุจริต หรือที่คนไทยชอบกล่าวร่วมกันว่า การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) มีการให้ความหมายไว้มากมายหลายความหมาย ดังนี้

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 ให้ความหมายเช่นเดียวกันว่า “ประพฤติชั่วคดโกงไม่ซื่อตรง”

2. ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา 1 (1) “โดยทุจริต” หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

3. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ให้คำนิยามไว้ในมาตรา 4 ดังนี้ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตำแหน่งหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งเหื่อนหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่วนคำในภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกับคำว่า “ทุจริต” คือคำว่า “คอร์รัปชัน” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก หมายถึง “การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลอกลวงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งประชาชนไว้วางใจกระทำต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยการรับหรือยอมรับประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

4. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ให้คำนิยามไว้ในมาตรา 3 ว่า

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแล รับ การเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

องค์กรระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส (Transparency International (IT)) ได้ให้ความหมายของการทุจริตไว้ว่าเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับการไว้วางใจในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมกลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งสถานการณ์นี้อาจได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งองค์กรด้านความโปร่งใสระบุถึงกรณีต่างๆ ของการทุจริตไว้ดังนี้

การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงในการบิดเบือนนโยบายหรือใช้อำนาจในทางที่ไม่สมควร เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรของชาติ

การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ระดับกลางและล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือศีลธรรม

การยักยอก (Embezzlement) เป็นการนำเอาทรัพย์สินหรือสิ่งของที่เป็นทางการหรือหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับงาน

การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการเล่นพรรคเล่นพวก เพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องได้เข้ามามีอำนาจหรือเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน โดยไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสม รวมทั้งการเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) ที่เป็นการเอื้อประโยชน์หรืออำนาจหน้าที่แก่พวกพ้องคนใกล้ชิด

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวมซึ่งเป็นการกระทำโดยใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายให้เกิดประโยชน์ที่เชื่อได้ว่าเป็นส่วนรวมแต่ตนเองหรือพวกพ้องก็ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมต่อการกระทำนั้นด้วย

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า การให้ความหมายของพฤติกรรมการทุจริตนั้นมีความหมายที่หลากหลาย ทั้งในแนวกว้างและแนวแคบ ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย โดยภาพรวมของการทุจริต เป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายมากระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เอื้อให้เกิดประโยชน์อื่นใด การกระทำความผิดอาจขัดต่อกฎหมายระเบียบกฎเกณฑ์ หรือศีลธรรม เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ตนเองหรือพวกพ้อง รวมทั้งการละเว้นไม่กระทำเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือบุคคลอื่นซึ่งนำไปสู่การเปิดโอกาสให้มีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็งที่อาจทำให้ข้าราชการระดับสูงทำการทุจริต รวมถึงขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพอาจทำให้เกิดการผูกขาด ในบางกรณีเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ จัดจ้าง เป็นเรื่องของที่เป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ดังนั้น การขาดจริยธรรม คุณธรรม หรือความซื่อสัตย์สุจริตมองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวมจึงทำให้การป้องกันหรือการต่อต้านการทุจริตในประเทศไทยนั้นยังทวีความรุนแรงมากขึ้น

องค์ประกอบในการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

องค์ประกอบสภาพแวดล้อมของการทุจริต ได้แก่ โอกาส ความคาดหวังที่จะถูกจับผิดต่ำ หรือการอ้างเหตุผลในการก่อการทุจริตที่เข้าข้างตัวเองและแรงจูงใจ ยังมีโอกาสมากเท่าไรและความเป็นไปได้ในการยากที่จะจับผิดได้ มีน้อยเท่าไร การทุจริตก็จะมากขึ้นเท่านั้นในทางตรงกันข้าม หากมีโอกาสน้อยและถูกเพ่งเล็งหรือมีการจับผิดมาก การทุจริตก็จะน้อยลง การทุจริตไม่ได้หมายความว่าเกิดในหมู่คนด้อยโอกาสเสมอไป แม้แต่คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและน่าเชื่อถือก็ยังสามารถทำการทุจริตได้ถ้ามีแรงจูงใจและโอกาสเอื้ออำนวยให้ ดังนั้น สิ่งสำคัญคือต้องจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ มีระบบการสอบทาน เพื่อลดโอกาสการทุจริตลงการสร้างกลยุทธ์ป้องกันปรามระบบพันธมิตรในการช่วยลดทุจริต (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2560) ดังนั้น สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่ทำให้เกิดการทุจริตจึงมีดังนี้

1. กระแสโลกาภิวัตน์และการบริโภคนิยม
2. ค่านิยมและความเหลื่อมล้ำในสังคม
3. ระบบธรรมาภิบาลอ่อนแอ
4. ระบบการตรวจสอบไม่เข้มแข็งและระบบการลงโทษไม่มีประสิทธิภาพ
5. ขาดระบบการควบคุมและระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ
6. การขัดกันผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
7. สังคมในระบบอุปถัมภ์
8. ผู้บริหารไม่เป็นตัวอย่างที่ดี
9. โอกาสเอื้ออำนวยและไม่มีความมาตรการลงโทษที่เหมาะสม

แรงจูงใจที่ทำให้เกิดการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจากการทำความเข้าใจถึงมูลเหตุจูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่การหามาตรการในการป้องกันการทุจริตด้วยประเภทของการจูงใจให้บุคคลกระทำการทุจริตสามารถจำแนกได้ (ธนาชาติ เราประเสริฐ, 2565) ดังนี้

1. ความกดดันทางเศรษฐกิจ เป็นแรงจูงใจที่เราัมักพบเห็นบ่อยที่สุดในการก่อให้เกิดการทุจริต เพราะทุกคนย่อมต้องการมีชีวิตที่อยู่ที่ดีมีเงินทองใช้อย่างสุขสบาย มักจะพบเห็นเสมอที่ผู้กระทำทุจริตมักจะอ้างว่าที่ทำไมเพราะมีปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถดำรงชีวิตเยี่ยงมนุษย์ปกติได้ และไม่มีเงินทุนในการดำเนินการ

2. การเห็นแก่ตัวหรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน กลุ่มนี้จะสืบหาได้ง่ายจากกลุ่มคนที่เคยเป็นคนของสังคมชั้นสูง กลุ่มนักการเมืองหรือกลุ่มคนที่เคยได้รับความสำเร็จในหน้าที่การงานมาก่อน แนวคิดกลุ่มนี้มักจะมีแนวคิดของความโลภ ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ความอยากเอาชนะ กลัวการไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น หากมีโอกาสกลุ่มนี้จะทำหรือหาช่องทางในการทำทุจริตเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา บางครั้งกลุ่มคนเหล่านี้จะนึกกว่าสิ่งที่ตนทำลงไปนั้นไม่ใช่สิ่งผิดหรือทุจริต เช่น การยืมทรัพย์สินของทางราชการหรือผู้อื่นไปใช้แล้วไม่คืน ยืมเงินแล้วไม่ชำระคืนเมื่อครบกำหนดตามสัญญา หรือการพยายามวิ่งเต้นขอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาเลื่อนตำแหน่งหรือเงินเดือนให้สูงขึ้นทันที โดยไม่สนใจว่าคนอื่นเขาจะรู้สึกอย่างไร นำสิ่งของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

3. โอกาสเอื้ออำนวย บางกรณีผู้ทุจริตอาศัยตำแหน่งหน้าที่หาช่องทางทุจริตโดยอาศัยจุดบกพร่องของระบบงานหรือช่องว่างของกฎหมาย จุดอ่อนของระบบการควบคุมภายในองค์กร หรือการขาดการกำกับดูแลและระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพจากผู้บังคับบัญชา เป็นช่องทางในการก่อการทุจริต ดังนั้นโอกาสจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารองค์กรพึงให้ความสำคัญที่ต้องกำหนดมาตรการหรือขั้นตอนการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ไม่ทำให้เจ้าหน้าที่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการทุจริตได้โดยง่าย

4. การเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย สินน้ำใจ ค่าน้ำร้อน น้ำชา และเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น เพื่อตอบแทนการคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมาย การกระทำผิดกฎหมาย ผิดระเบียบ หรือผิดกฎหมายที่ทางการกำหนดไว้ ซึ่งรวมทั้งการรับสินบนในกระบวนการหลีกเลี่ยงภาษีหรือโกงภาษี หากการให้เงินหรือของตอบแทนเกิดขึ้น โดยข้าราชการหรือนักการเมืองไม่ได้ร้องขอ เพราะได้กลายเป็นหลักปฏิบัติไปแล้ว บางทีเรียกว่า กินตามน้ำ เช่นทุกเดือนมีซองขาวใส่ไว้ลิ้นชักโต๊ะทำงาน หรือทุกปีจะได้รับเชิญให้ไปร่วมงานพร้อมบริการเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในต่างประเทศโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

5. การดิ้นเงินงบประมาณแผ่นดินจากค่าคอมมิชชั่นโครงการมาเป็นของตน การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชัน ทั้ง ๆ ที่โครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจหรือผูกขาดการประมูลโครงการ การเล่นพรรคเล่นพวก การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงาน จนเกิดลักษณะที่เรียกว่าการทับซ้อนผลประโยชน์ หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflicts of Interests) เช่น เจ้าหน้าที่ระดับสูงของบริษัทเอกชนที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต และการใช้อำนาจทางการเมือง เช่น จากการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทธุรกิจที่ตนเอง ครอบครัว หรือ พรรคพวกมีผลประโยชน์อยู่ เรียกว่า “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย”

รูปแบบของการทุจริตในภาครัฐ

สำหรับการทุจริตภาครัฐในสังคมไทย มีรูปแบบที่หลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้สรุปรูปแบบของการทุจริตภาครัฐในสังคมไทยไว้ ดังนี้ (อุดม รัฐอมฤต, 2544)

1. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่า เป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

2. การทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นลักษณะการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

3. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง จะพบได้ทั้งในรูปแบบของการฮั้ว ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบกำหนดรายละเอียดหรือสเปคของงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การรับและเปิดซอง การประการผล การอนุมัติ การทำสัญญา ทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ

4. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นลักษณะการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ในลักษณะสัมปทานผูกขาดให้กิจการใดกิจการหนึ่ง

5. การทุจริตที่เกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เช่น ระบบการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีระบบการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีระบบการควบคุมที่ไม่เพียงพอ รวมถึงไม่มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งองค์กรมีการกระจายการปฏิบัติงานไปตามพื้นที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้การกำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานไม่ทั่วถึง ทำให้เปิดโอกาสในการกระทำผิดได้อย่างง่าย

6. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ มีลักษณะเป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการทุจริตที่บุคคลในฐานะข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องที่ส่งผลกระทบที่เสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ

8. การทุจริตโดยการปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบังข้อมูลและการเท็จ

9. การทุจริตโดยการใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับต่างๆ โดยอาศัยการใช้ดุลพินิจตีความอย่างมีอคติและลำเอียง เพื่อประโยชน์หรือโทษแก่ผู้อื่น

10. การทุจริตโดยการใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางมิชอบ การปลอมแปลง เอกสารและการฉ้อฉล

11. การทุจริตโดยไม่กระทำการตามหน้าที่ แต่ใช้ระบบพรรคพวกแทน เช่น การจัดฮั้วประมูล

12. การทุจริตโดยการให้และการรับสินบน การขู่เข็ญบังคับ และการให้สิ่งล่อใจ การทุจริตโดยการยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง เช่น เชื้อของขบวนการค้ายาเสพติดที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด

การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ

ความหมายการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วมในมุมมองของนักวิชาการได้มีการกำหนดนิยามไว้ในหลายความหมาย แต่ไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างไร หัวใจสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนก็ยังให้ความสำคัญกับ “การแสดงความคิดเห็นของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ” เป็นหลัก (สุริยน วงศ์สุจริต และคนอื่น ๆ, 2564). เช่น

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทางเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำ (คะเนิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ, 2544)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ว่าหมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบายการจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลตามโรยบายแผนการหรือกิจกรรมที่รัฐได้มอบหมายไว้ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ, 2544)

การดำเนินการเรื่องร้องเรียน

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย (คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน ,2554,น.3-4) จำแนกลักษณะของเรื่องร้องเรียนเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีการร้องเรียนกล่าวโทษที่ขาดข้อมูลหลักฐาน ซึ่งศูนย์ดำรงธรรมจะระงับเรื่องทั้งหมด แต่ถ้าเป็นการร้องเรียนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมจะส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบไว้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป ซึ่งกรณีนี้สามารถยุติเรื่องได้ทันที

2. เรื่องร้องเรียนทั่วไป ศูนย์ดำรงธรรมจะดำเนินการจัดส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยจะพิจารณาส่งตามความเหมาะสมของแต่ละเรื่องและจะตอบให้ผู้ร้องเรียนทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อนซึ่งเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยจะพิจารณาส่งตามความเหมาะสมของแต่ละเรื่องและจะตอบให้ผู้ร้องเรียนทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน ซึ่งเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว จะแจ้งให้ศูนย์ดำรงธรรมและผู้ร้องเรียนทราบ หรือบางกรณีปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยตรง ซึ่งระยะเวลาการพิจารณา ดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช้าหรือเร็วนั้นขึ้นอยู่กับขั้นตอนการช่วยเหลือของแต่ละกรณีปัญหา ในกรณีเป็นเรื่องร้องเรียนทั่วไป หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่แจ้งผลการดำเนินการให้ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด ศูนย์ดำรงธรรมจะมีหนังสือเตือนขอทราบผลไปอีกครั้งหนึ่ง

3. เรื่องร้องเรียนสำคัญ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนรวมหรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เป็นประเด็นข้อร้องเรียนทางกฎหมาย หรือเป็นข้อร้องเรียนที่มีข้อเท็จจริงและรายละเอียดตามคำร้องยังไม่ชัดเจนหรือไม่แน่นอน หรือบางกรณีศูนย์ดำรงธรรมอาจต้องให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ก่อนส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อนเมื่อหน่วยงานได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเข้ามาแล้ว จึงจะแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบต่อไป หรือหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่

รายงานผลให้ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด ศูนย์ดำรงธรรมจะแจ้งเตือนตามระยะเวลาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

4. ขั้นตอนปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนทั้งจากบุคคลหรือหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ คือ การยื่นเรื่องร้องเรียน ผู้ร้องเรียนอาจยื่นเป็นรายบุคคล หรือคณะบุคคลก็ได้ โดยอาจกระทำ ได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

4.1 ร้องเรียนด้วยวาจา กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ได้จัดทำหนังสือร้องเรียน หรือไม่สามารถจัดทำหนังสือร้องเรียนด้วยตนเองได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนทำการจดบันทึกข้อร้องเรียนดังกล่าวโดยผู้ร้องต้องอธิบายเหตุแห่งการร้องเรียน ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน และความประสงค์ที่จะให้ดำเนินการ

4.2 ร้องเรียนเป็นหนังสือ ใช้กับการร้องเรียนทุกเรื่องที่ผู้ร้องเรียนต้องการเสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งในวิธีการร้องเรียนเป็นหนังสือนี้ ผู้ร้องเรียนจะต้องทำหนังสือร้องเรียน ซึ่งต้องอธิบายถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของเรื่องที่ร้องเรียนให้ชัดเจนมากที่สุด โดยต้องแจ้งชื่อ และที่อยู่สามารถติดต่อได้ พร้อมทั้งลายมือชื่อของผู้ร้องเรียน และหากมีเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ให้แนบมาพร้อมด้วย

แนวทางสำหรับการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริต

เยาวชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนสาธารณะ แนวทางในการสนับสนุนและสนับสนุนการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ตามแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและการวิจัยทางวิชาการ:

1. การศึกษาและการตระหนักรู้: เยาวชนควรได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการทุจริตและความสำคัญของความซื่อสัตย์ผ่านแคมเปญและหลักสูตรที่กำหนดเป้าหมายซึ่งบูรณาการเข้ากับสถาบันการศึกษา สิ่งนี้จะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบของพลเมืองและมาตรฐานทางจริยธรรมให้กับพวกเขา ตามรายงานขององค์กร Transparency International (2020) การสร้างความตระหนักรู้ผ่านโปรแกรมที่เน้นเยาวชนช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของพวกเขาในโครงการต่อต้านการทุจริตได้อย่างมาก

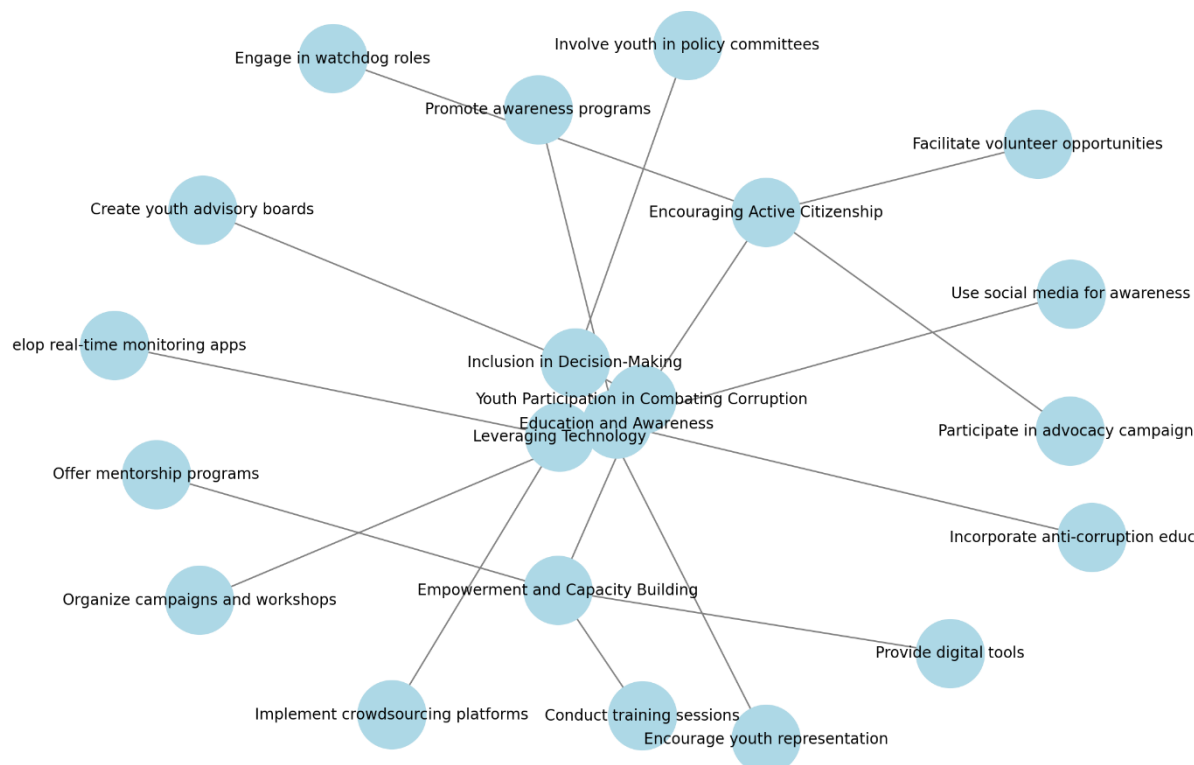
2. การเสริมพลังและการสร้างศักยภาพ: การให้การฝึกอบรม เครื่องมือ และแพลตฟอร์มแก่เยาวชนในการรายงานและป้องกันการทุจริตช่วยให้พวกเขาลงมือปฏิบัติได้ เครื่องมือดิจิทัล เช่น กลไกการรายงานออนไลน์และแอปต่างๆ อาจมีประสิทธิภาพเป็นพิเศษ ดังที่ Karklins (2005) เน้นย้ำว่า เมื่อบุคคล โดยเฉพาะเยาวชน ได้รับการเสริมพลังด้วยความรู้และเครื่องมือ พวกเขาสามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนแห่งการเปลี่ยนแปลงในการต่อต้านการทุจริตได้

3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ: เยาวชนควรได้รับการรวมอยู่ในกระบวนการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ความโปร่งใสของภาครัฐมีความสำคัญ การมีส่วนร่วมของเยาวชนเหล่านี้ทำให้มั่นใจได้ว่านโยบายจะสะท้อนมุมมองและความต้องการของคนรุ่นใหม่ (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ [UNDP] 2014)

4. การสนับสนุนการเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น: ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมืองผ่านโครงการอาสาสมัคร แคมเปญต่อต้านการทุจริต และกลุ่มรณรงค์ เยาวชนสามารถมีส่วนร่วมในบทบาทผู้เฝ้าระวัง เช่น การตรวจสอบงบประมาณของรัฐบาลและการรายงานความคลาดเคลื่อน ตามที่ Johnston (2014) กล่าวไว้ บทบาทที่กระตือรือร้นดังกล่าวช่วยให้เยาวชนสามารถต่อต้านการทุจริตได้โดยตรงและส่งเสริมความรับผิดชอบ

5. การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี: เยาวชนมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือดิจิทัล ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ในการติดตามกิจกรรมของภาครัฐและเผยแพร่ข้อความต่อต้านการทุจริต แพลตฟอร์ม Crowdsourcing และแคมเปญโซเชียลมีเดียได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพในการระดมเยาวชน (Transparency International 2020)

Mind Map: Youth Participation in Combating Corruption

แผนภาพที่ 1 แนวทางการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริต

จากแผนภาพ แสดงแนวทางการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการต่อต้านการทุจริตในภาคส่วนสาธารณะในรูปแบบภาพเป็น 5 ด้านหลัก ได้แก่ การศึกษาและการตระหนักรู้ การเสริมพลังและการสร้างศักยภาพ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี แต่ละด้านยังถูกแบ่งย่อยออกเป็นกลยุทธ์ที่ดำเนินการได้ เช่น การบูรณาการการศึกษาต่อต้านการทุจริต การจัดฝึกอบรม การให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมือง และการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มระดมทุนจากมวลชนและโซเชียลมีเดีย แนวทางที่มีโครงสร้างนี้เน้นย้ำถึงเส้นทางที่เชื่อมโยงกันซึ่งเยาวชนสามารถมีส่วนร่วมสนับสนุนอย่างแข็งขันในการเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ

บทสรุป

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างเยาวชนให้เป็นสุจริตชนทุกภาคส่วน ต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมให้เป็นนโยบายการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ปรับทิศทางการมุ่งสร้างคนเก่งให้เป็น การสร้างคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม ดำรงชีวิตสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสังคมที่มี เสถียรภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง รวมทั้งการแก้ปัญหาเรื่องการ ทุจริตคอร์รัปชันของประเทศชาติอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในฐานะที่ รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต ได้ ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสถานศึกษา จึงได้อนุมัติให้ สำนักพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษาดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลใน สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) เพื่อวางรากฐานการปลูกจิตสำนึกความ ซื่อสัตย์สุจริต อันเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศชาติให้แก่แก่นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ทั้งในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ การต่อต้านการทุจริตในภาครัฐลดลง

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาภรณ์ ยุงทอง. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนางั่ว อำเภอมะเข็ญ จังหวัดเพชรบูรณ์: กรณีศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนางั่ว*. ในรายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 -2564). กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2563). *มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- คะเนิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. (2544). *แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 : ปัญหา อุปสรรค และทางออก*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพลส.
- ธนาชาติ เราประเสริฐ. (2565). *แรงผลักดันในการทุจริตของพนักงานในองค์กร กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมบริการโลจิสติกส์ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 16 (1), 45-55.
- นิรชา บุญอภัย. (2561). *ความผิดฐานฉ้อโกง : ศึกษากรณีการฉ้อโกงบริการ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ. (2544). *รายงานการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี.กราฟฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.

- พงษ์เทพ วรกิจโกศาทร และคณะ. (2543). รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. เสนอต่อประธานกรรมการวิสามัญพิจารณาว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต.
- สุริยน วงศ์สุจริต และคนอื่น ๆ. (2564). การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตกับสำนักงาน ป.ป.ช. , รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. นนทบุรี. สำนักงาน ป.ป.ช.
- อุดม รัฐอมฤต. (2544). การแก้ไขปัญหาการทุจริตในระบบการเมืองและวงราชการไทย. รายงานการวิจัยต่อคณะกรรมการวิจัยและพัฒนารัฐสภา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Johnston, M. (2014). *Corruption, contention, and reform: The power of deep democratization*. Cambridge University Press.
- Karklins, R. (2005). *The system made me do it: Corruption in post-communist societies*. M.E. Sharpe.
- Transparency International. (2020). *Youth engagement in anti-corruption initiatives*. Retrieved from <https://www.transparency.org>
- United Nations Development Programme (UNDP). (2014). *Empowering youth for development and peace: A global agenda for youth participation*. New York: UNDP.